

Tilgangur Jöfnunarsjóðs

- Jafna mismunandi útgjaldabörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum
- Gert á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi hans
- Tilgangurinn er að sveitarfélögin standi á jafnari grunni, að teknu tilliti til land- og lýðfræðilegra þátta auk fjárhagslegs styrks, til að sinna sínum lögbundnu verkefnum
- Sjóðurinn greiðir jafnframt framlög til samtaka sveitarfélaga og stofnana þeirra

Þróun sjóðsins

- Sjóðurinn í núverandi mynd við breytta verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga 1991
- Miklar breytingar á sveitarfélagaskipan
 - ❖ Fækkað úr 204 árið 1990 niður í 64 árið 2023
- Skipulags sjóðsins ekki breyst mikið – þó ný verkefni
- Umhverfið því gerbreytt – úthlutun þarf að endurspegla
- Núverandi regluverk – gerir það ekki

Tölur í þús.kr.

Tekjur	Hlutf. II	Áætlun 2024
Framlag Ríkissjóðs		30.660.095
Hlutfall af innheimtum skatttekjum	2,036%	24.360.801
Framlag af álagningarstofni útsvars	0,264%	6.299.293
Framlag Sveitarfélaga		50.233.208
Hlutdeild í útsvarstekjum v. grunnskóla	0,77%	19.535.136
Uppgjör útsvars 2023		0
Hlutdeild í útsvarstekjum v. fatlaðs fólks	1,21%	30.698.071
Uppgjör útsvars 2023		0
Önnur framlög		3.499.800
Framlag frá mennta- og barnamálaráðun v. barna		1.078.000
Framlag vegna Sólheima		24.500
Framlög vegna mennta- og barnamálaráðuneytinu v. tónlistarfræðslu		729.300
Framlag vegna lengdrar viðveru		28.000
Framlög vegna NPA		1.290.000
Framlög úr fasteignasjóði		350.000
Annað		210.600
Vaxtatekjur		270.000
Fjármagnstekjuskattur		-59.400
Samtals		84.603.702

Endurskoðun á regluverki

- Vinna sérfræðingahóps hófst í janúar 2023
- Byggði á vinnu nefndar sem vann með nefnd sem endurskoðaði tekjustofna sveitarfélaga 2021-2022
- Skipaður 1 fulltrúa ríkisins og 2 fulltrúum sveitarfélaga
- Tillögum skilað í mars sl.
- Tillögurnar fengu ítarlega kynningu meðal sveitarfélaga

Tillögur hópsins

- Tillaga um nýtt líkan sem leysir eftirtalin framlög af hólmi:
 - Tekjujöfnunarframlög
 - Útgjaldajöfnunarframlög
 - Framlög vegna lækkunar tekna af fasteignaskatti
- Einfaldara - gagnsætt líkan

Niðurstöður – almennt

- Komum í veg fyrir yfirjöfnun í núverandi kerfi
- Sambærileg sveitarfélög fá sambærileg framlög með tilliti til tekna
- Meira réttlæti og sanngirni í niðurstöðu
- Þróun sveitarstjórnarstigsins – fylgjum henni
- Gagnsæi er meira og einfaldara kerfi

Aðrar tillögur hópsins

- Jöfnun vegna sérstakra áskorana í rekstri:
 - Framlag vegna byggðastuðning
 - Framlag til sveitarfélaga með borgarvægi
- Framlög vegna íslensku sem annað tungumál
- Nýting útsvars
 - Útsvar ekki fullnýt – dregið frá framlögum

Innleiðing

- Innleiðing í skrefum á 3 ára tímabili – fyrirsjáanleiki í rekstri
- Við gerum engar breytingar á:
 - Framlögum tengd yfirfærslu grunnskóla (fyrir utan ÍSAT)
 - Framlögum tengd yfirfærslu fatlaðs fólks
- Breytingarnar snúa að framlögum sem byggja á ríkisframlagi
- Lagt til í skýrslunni að regluverk tengt grunnskóla verði skoðað
 - Rætt um að minnka umsvif sjóðsins

Tekjur sjóðsins í m.kr.	
1. Frá ríki:	2023
	Áætlun
2,111% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs	21.473
0,264% af álagningarstofni útsvars næstliðins tekjuárs	5.624
	27.097
2. Framlag af útsvari:	
Framlag í kjölfar yfirfærslu grunnskólans:	
0,77% af álagningarstofni útsvars	17.372
Framlag í kjölfar yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks:	
1,21% af álagningarstofni útsvars	27.260
	44.632
Samtals	71.729

Tekjur sjóðsins í m.kr.	
2023	
Sérstakar tekjur	
Framlag frá mennta- og barnamála- ráðuneytinu vegna eflingar tónlistarfræðslu	678
Framlag vegna farsældar barna	1.125
Framlag frá FÉL v. NPA o.fl.	1.112
Framlag úr Fasteignasjóði Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	350
Samtals	3.265
Heildartekjur á árinu 2023	74.994